

POĎME VOLIŤ!

12. JÚN 2010

D. GÁBOROVÁ
L. MACHÁČEK

...aj ty máš právo rozhodnúť...

Obsah

○	KAPITOLA 1: Máš volebné právo... Čo s ním?	3
	Máš už konečne 18 rokov?	4
	Komu je publikácia určená a čo v nej nájdeš?	5
	Prečo sú vlastne parlamentné voľby dôležité?	7
	Myslíš, že máš dôvod nezaujímať sa o voľby?	10
	Čo by Ťa mohlo motivovať k účasti sa na voľbách	11
	Čo by Ťi mohol pomôcť pri rozhodovaní, koho voliť	12
○	KAPITOLA 2: Voľby na Slovensku	13
	V akých voľbách môžeš rozhodnúť	14
	Prezidentské voľby	15
	Voľby do Európskeho parlamentu	16
	Voľby do vyšších územných celkov	17
	Komunálne voľby	18
○	KAPITOLA 3: Voľby do Národnej rady SR	19
	Ako môžeš voliť vo voľbách do NR SR – dva kroky	21
	Prednostný hlas: na Tvojom hlase záleží!	22
	Voliť aj prostredníctvom internetu alebo mobilu v roku 2014	23
	Harmonogram volieb do NR SR 2010	25
	Kandidujúce politické strany vo voľbách do NR SR 2010	26
○	Záver	32
○	Kde nájdeš ďalšie užitočné informácie o mládežníckej politike	33

KAPITOLA 1.

Máš volebné právo ... Čo s ním?

- Prečo sú vlastne parlamentné voľby dôležité ?
- Myslíš, že máš dôvod nezaujímať sa o voľby?
- Čo by Ťa mohlo motivovať k účasti na voľbách ?
- Kto by Ti mohol pomôcť pri rozhodovaní, koho voliť ?

Máš už konečne 18 rokov?

Ako občan už môžeš:

- ✓ Vlastniť vodičský preukaz
- ✓ Legálne kupovať alkohol a cigarety
- ✓ Uzavrieť manželstvo
- ✓ Založiť si vlastnú firmu

...a dokonca si získal....

Ako občan SR môžeš voliť:

1. prezidenta
2. europoslancov
3. poslancov NR SR
4. predsedu samosprávneho kraja (župana)
5. poslancov samosprávneho kraja
6. starostu alebo primátora
7. poslancov miestneho zastupiteľstva

Publikácia je určená všetkým prvovoličom :

- ◉ ktorí sa rozhodnú využiť svoje volebné právo
- ◉ ktorí si myslia, že ísť voliť nemá vôbec žiadny zmysel

Nájdeš tu:

- ◉ zoznam všetkých politických strán, ktoré kandidujú v slovenských parlamentných voľbách 2010
- ◉ informácie, ktoré Ti môžu pomôcť pri rozhodovaní

Demokracia je vláda ľudu, prostredníctvom ľudu a pre ľud. (Abraham Lincoln)

Si spokojný so súčasnou politickou situáciou?
Alebo Ťa politici a politické strany znechucujú ?

Raz za 4 roky ako občan krajiny máš možnosť
svojim hlasom podporiť to, čo považuješ za
správne.

Tak prečo nevyjadriť svoj názor vo voľbách?

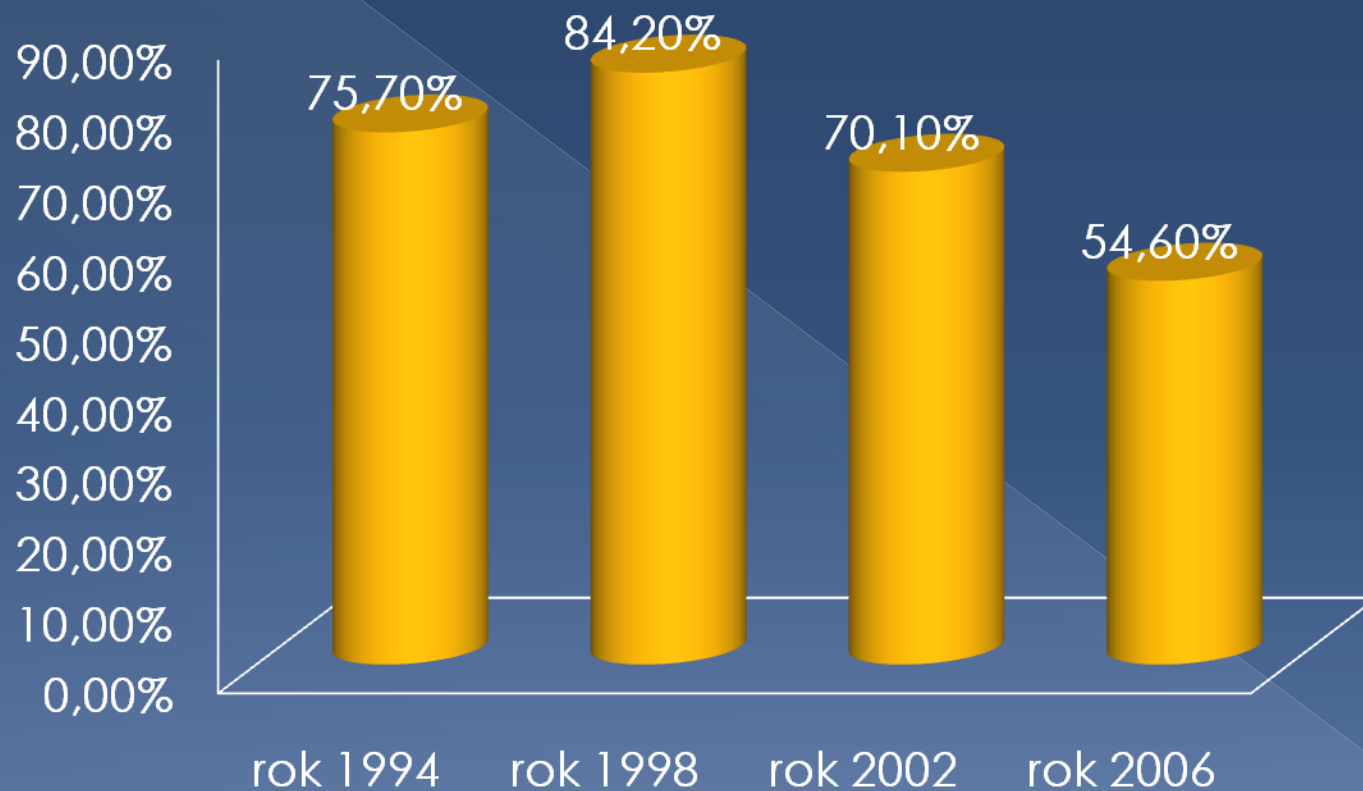
Účasť je dôležitá!!!

**Politici majú sklon myslieť na budúce
voľby a nie na budúce pokolenie.
(Ronald Reagan)**

Prečo sú vlastne potrebné parlamentné voľby?

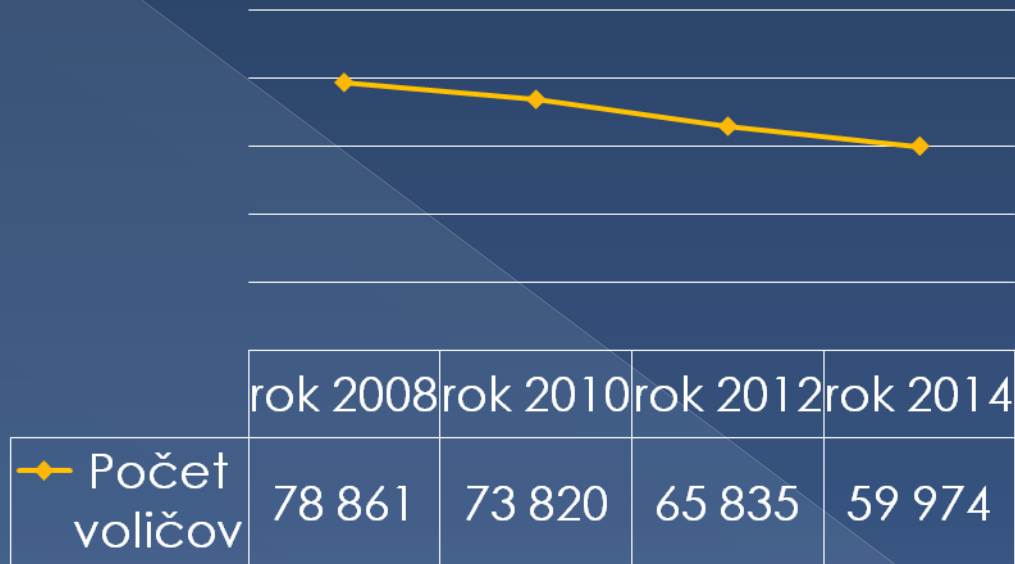
1. Občania si volia svojich zástupcov, ktorí potom v ich mene určité obdobie rozhodujú
2. Účasť občanov na voľbách „legitimizuje“ moc zvolených zástupcov ľudu, t.j. - poslancov NR SR zostaviť novú vládu s novým programom
3. Bezbolestná zmena vlády v prípade jej neschopnosti

Účasť občanov na voľbách do NR SR v uplynulých rokoch

Počet oprávnených voličov vo veku 18 rokov na Slovensku klesá

Počet prvovoličov výrazne klesá.

Bude sa to týkať nielen volieb v roku 2010 na rozdiel od roku 2006, ale ešte výraznejší pokles bude vo voľbách do NR SR v roku 2014.

Myslíš, že máš dôvod nezaujímať sa o voľby?

Ako najčastejší dôvod svojho nezájmu o voľby uvádzajú mladí prvovoliči:

❖ **Mám málo informácií.**

Málo zrozumiteľných informácií o voľbách, o politických stranách a politikoch býva najčastejšou príčinou, prečo mladí nemajú záujem o voľby. Mnohí priznávajú, že ak by mali viac informácií z tlače alebo televízie, rozhodne by ich povzbudilo, aby išli k voľbám.

„Neviem, či budem voliť. Ak budem vedieť viac informácií, rada by som išla voliť.“ (Klaudi)

„Ja tiež nepôjdem voliť. Je síce čo meniť, ale nemám informácie a prezentovanie kandidátov mi chýba. Možno preto sa ku mne nič nedostáva.“ (Juraj)

❖ **Nezaujímam sa o politiku.**

V porovnaní so staršími občanmi sa mnohí prvovoliči o politiku nezaujímajú. Myslia si, že ich účasť na voľbách nijakým spôsobom neovplyvní.

„Tak ja voliť nepôjdem, lebo ma to ani nijako nezaujíma. V podstate je mi jedno, kto vyhrá, lebo ma to nejako osobne neovplyvní.“

❖ **Môj hlas nič nezaváži!!!**

Určite áno, každý jeden hlas má svoju váhu. Veľa ľudí si myslí, že nejde voliť preto, lebo si myslí, že hlas nemá žiadnu váhu.

(Livi)

Nebol som voliť, tak si myslím, že ten môj hlas to neovplyvnil. Keď viem, že niekto ide voliť tak ja už nemusím.

(Roman)

❖ **Myslím, že sa mi tým už nič nepodarí zmeniť.**

Spomedzi tých prvovoličov, ktorí politiku aj sledujú, mnohí majú pocit, že svojim hlasom vo voľbách aj tak nič nezmenia. Preto považujú za zbytočné zúčastniť sa volieb.

„Ja si myslím, že mladí často nechodia voliť aj preto, lebo si myslia, že sa tým nič nezmení, že všetko zostane na tej istej úrovni, ako to bolo doteraz. Sú pesimisticky naladení.“ (Ičo)

Čo by Ťa mohlo motivovať k účasti na voľbách

👍 Možnosť zmeniť doterajší stav

„Áno, pôjdem určite, je to dôležité a nepáči sa mi súčasný parlament.“ (Erika)

👍 Možnosť využitia práva voliť

„Ja tiež chcem ísť voliť, pretože keď už máme na to právo, tak prečo ho nevyužiť.“ (Kika)

👍 Dôležitosť parlamentných volieb

„Chystám sa voliť, pretože tieto voľby považujem za najdôležitejšie. Tým, že niekoho zvolíme, ovplyvníme dosť vecí, ktoré sa na Slovensku dejú.“ (Jana)

Čo by Ti mohlo pomôcť pri rozhodovaní, koho voliť

- ↳ **Porada s rodinou a kamarátmi**
možno majú rodičia a kamaráti prehľad v politike viac, ako si Ty myslíš a budú Ti vedieť poradiť.
- ↳ **Predvolebné kampane politických strán**
politické strany sa orientujú na rôzne skupiny občanov, a preto môžu byť pre Teba zaujímavé tie, ktoré myslia aj na mladých.
- ↳ **Informácie, ktoré budú o politických stranách prinášať médiá**
médiá informujú snáď o všetkom, čo sa deje. Preto, ak chceš mať prehľad o politike a voľbách, stačí, ak budeš venovať viac pozornosti politickým informáciám.
- ↳ **Doterajšie pôsobenie jednotlivých politických strán**
každá politická strana má svoju minulosť a svoje ambície. Nevýhodou je, že vzniklo viacero nových strán, o ktorých minulom pôsobení nemožno vedieť veľa.
- ↳ **Sympatie**
je len na Tebe, aké hodnoty vyznávaš a aké politické vystúpenia sú pre Teba sympatické. Na základe Tvojich sympatií k politikom či politickým stranám sa môžeš rozhodnúť pomerne jednoducho a rýchlo.
- ↳ **Program a ciele, ktoré chcú jednotlivé politické strany dosiahnuť**
každá politická strana má svoj program a ciele, ktoré prezentujú. Možno sa Ti zdá, že všetky strany aj tak majú rovnaké ciele, no zdanie klame. Preto je dobré, ak máš predstavu o tom, aký program má strana, ktorú chceš voliť.

KAPITOLA 2.

Voľby na Slovensku

- V akých voľbách môžeš rozhodnúť na Slovensku
- Prezidentské voľby
- Voľby do Európskeho parlamentu
- Voľby do vyšších územných celkov
- Komunálne voľby

V akých voľbách môžeš rozhodnúť?

*M*áš pocit, že ani nevieš, aké voľby vlastne existujú? A možno aj vieš, no zdá sa Ti, že nie je dôležité zúčastniť sa na všetkých voľbách?

*M*usíš si však uvedomiť, že ísť voliť je Tvoje volebné právo, stanovené v Ústave Slovenskej republiky. Vďaka nemu sa môžeš zúčastňovať na veciach verejných nielen vo svojom regióne, ale i štáte či v Európskej únii.

*M*ôžeš teda ovplyvniť to, akým smerom sa bude uberať politické dianie v našej krajine a tiež v Európskej únii.

VIEŠ, ŽE...

- ❖ **V**oľby prezidenta Slovenskej republiky sa konajú každých päť rokov
- ❖ **V** histórii samostatnej Slovenskej republiky sa v roku 2009 uskutočnili už 3. voľby prezidenta
(doterajší prezidenti SR: M. Kováč, R. Schuster, I. Gašparovič)
- ❖ **S**účasným prezidentom Slovenskej republiky je Ivan Gašparovič

Prezidentské voľby

Voľby do európskeho parlamentu

VIEŠ, ŽE...

- ❖ Voľby do Európskeho parlamentu (EP) sa konajú každých päť rokov
- ❖ Naposledy sa konali 6. júna 2009
- ❖ Občania 27 členských krajín Európskej únie volia 736 europoslancov, ktorí ich reprezentujú a sprostredkujú im európske záležitosti
- ❖ **S**lovenskí europoslanci obsadili 13 kresiel, z toho (5 kresiel - SMER-SD, 2 kreslá - SDKÚ-DS, 2 kreslá - SMK, 2 kreslá - KDH 1 kreslo - HZDS-ĽS, 1 kreslo - SNS)
- ❖ **S**lovenskí voliči patria podľa prieskumov k najľahostajnejším voličom v Európskej únii- zúčastnilo sa ich len 19,6%

Voľby do vyšších územných celkov (VÚC)

VOLIŤ VO VOLBÁCH DO SAMOSPRÁVY JE DÔLEŽITÉ, LEBO:

- ☞ sú zriaďovateľmi inštitúcií, ako napr. múzeá, knižnice a divadlá, menšie nemocnice
- ☞ pod ich kompetencie spadajú aj stredné školy
- ☞ majú rozsiahle kompetencie v oblasti dopravy
- ☞ majú význam pri regionálnom rozvoji
- ☞ môžu žiadať o podporu zo Štrukturálnych fondov Európskej únie

VIEŠ, ŽE...

- ❖ vo voľbách do VÚC si občania volia predsedov samosprávnych krajov a poslancov zastupiteľstiev samosprávnych krajov
- ❖ voľby do VÚC sa konali naposledy v novembri 2009
- ❖ zúčastnilo sa ich iba 22,9% občanov
- ❖ Na Slovensku máme 8 županov:
  - Bratislavský kraj: Pavol FREŠO
  - Trnavský kraj: Tibor MIKUŠ
  - Trenčiansky kraj: Pavel SEDLÁČEK
  - Nitriansky kraj: Milan BELICA
  - Banskobystrický kraj: Vladimír MAŇKA
  - Žilinský kraj: Juraj BLANÁR
  - Prešovský kraj: Peter CHUDÍK
  - Košický kraj: Zdenko TREBUĽA

VIEŠ, ŽE...

- ❖ Komunálne voľby sú rovnako dôležité ako voľby do NR SR
- ❖ Zvoliť si môžeš primátora alebo starostu a poslancov mestského alebo obecného zastupiteľstva
- ❖ Mestá a obce disponujú finančnými prostriedkami a právomocami, čím ovplyvňujú život ľudí, ktorí v nich žijú
- ❖ **Voľby sa uskutočnia 19. decembra 2010**
- ❖ Volebná kampaň bude trvať len 15 dní
- ❖ Voliť budeme môcť len počas jedného dňa

Komunálne voľby

KOMUNÁLNE
VOĽBY

ΚΟΜΜΟΝΑΤΙΕ

Kapitola 3

Volby do Národnej rady SR
12.6.2010

VIEŠ, ŽE...

- ❖ Volby do NR SR sa konajú každé štyri roky
- ❖ Naposledy to bolo v roku 2006
- ❖ Najbližšie volby sa uskutočnia 12.06.2010
- ❖ Občania si v nich zvolia 150 poslancov, ktorí ich budú reprezentovať v parlamente
- ❖ O priazeň voličov sa bude uchádzať celkovo 18 politických strán

Volby do Národnej rady Slovenskej republiky

Ako môžeš voliť vo voľbách do NR SR - dva kroky

✓ Prvý krok

Musíš si vybrať **jeden hlasovací lístok** s označením politickej strany z 18 lístkov, ktorý môžeš bez ďalšej úpravy vložiť do obálky a vhodíš do hlasovacej urny.

✓ Druhý krok

Máš však možnosť využiť aj **prednostný hlas** a to tak, že zakrúžkuješ na zvolenom hlasovacom lístku poradové číslo uvedené pred menom vybraného kandidáta. Prednostný hlas môžeš dať najviac štyrom kandidátom.

Prednostný hlas: Na tvojom hlase záleží!

- na kandidátskej listine nájdeš až 150 mien
- ak získa politická strana viac ako 5% hlasov voličov, dostane do NR SR asi 7 poslancov
- budú to tí, ktorí sú na prvých 7 miestach kandidátskej listiny
- Ak zakrúžkuješ napr. kandidáta na 8 alebo aj 18 mieste získa šancu „poskočiť“ na tzv. zvoliteľné miesto a stať sa poslancom NR SR

Volit' aj prostredníctvom internetu alebo mobilu v roku 2014

Mladá generácia žiada: dajte do súladu politickú participáciu a technologickú revolúciu

- ✓ ... Cez internet by to bolo super. Možno niektorí ľudia preto nevolia, pretože sa im nechce ísť do volebnej miestnosti.
(Peťo)
- ✓ Ľudia nemajú čas alebo sa im nechce, mnohí sú chorí a nemôžu ísť voliť. Cez ten mobil alebo internet by bolo možno aj viac voličov ako je teraz. Bolo by to viac demokratickejšie.
(Roman)
- ✓ ... je to výhodnejšie. Teraz je moderná doba a každý sa vie hýbať cez internet alebo využívať mobil.
(Peťa)
- ✓ ... Táto doba je uponáhľaná, nie je na nič čas, preto aj voľby by niekedy bolo vhodné absolvovať z pohodlia domova cez mobil alebo internet.
(Slávka)

„Vol'ba nohami“ nie je dobré riešenie

Volebný zákon § 37

Posudzovanie hlasovacích lístkov:

Ak je v obálke niekoľko hlasovacích lístkov v prospech rôznych politických strán alebo koalícií, sú všetky tieto hlasovacie lístky neplatné.

**Ak nevieš, koho voliť odovzdaj radšej
neplatný hlas**

Harmonogram volieb do NR SR v roku 2010

- ❖ Termín volieb bol vyhlásený 1. februára 2010
- ❖ Politické strany zaregistrovali kandidátov 14. marca 2010
- ❖ Kampaň k parlamentným voľbám sa začala 22.mája 2010
- ❖ V deň volieb sa nesmú zverejňovať predbežné výsledky volieb
- ❖ Voľby do NR SR sa uskutočnia 12.júna 2010

Kandidujúce politické strany vo voľbách do NR SR 2010

Európska demokratická strana (EDS)

Volebné číslo strany: **1**

www.eds-sk.sk

Únia – Strana pre Slovensko

Volebné číslo strany: **2**

www.straunia.sk

Strana rómskej koalície (SRK)

Volebné číslo strany: **3**

Paliho kapurková, veselá politická strana

Volebné číslo strany: 4

www.palihokapurkova.sk

Sloboda a Solidarita (SaS)

Volebné číslo strany: 5

www.strana-sas.sk

Strana demokratickej ľavice (SDĽ)

Volebné číslo strany: 6

www.mojasdl.sk

Strana maďarskej koalície (SMK)

Volebné číslo strany: 7

www.smk.sk

Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko (ĽS-HZDS)

Volebné číslo strany: 8

www.hzds.sk

Komunistická strana Slovenska (KSS)

Volebné číslo strany: 9

www.kss.sk

Slovenská národná strana (SNS)

Volebné číslo strany: **10**

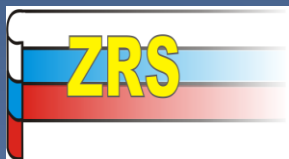
www.sns.sk

Nová demokracia (ND)

Volebné číslo strany: **11**

www.novademokracia.sk

Združenie robotníkov Slovenska (ZRS)

Volebné číslo strany: **12**

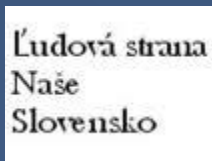
<http://zrs-ur.sk>

Kresťansko-demokratické hnutie (KDH)

Volebné číslo strany: **13**

www.kdh.sk

Ľudová strana – Naše Slovensko

Volebné číslo strany: **14**

www.naseslovensko.org

Slovenská demokratická a kresťanská únia – demokratická strana (SDKÚ - DS)

Volebné číslo strany: **15**

www.sdku-ds.sk

Aliancia za Európu národov (AZEN)

Volebné číslo strany: **16**

www.azen-eu.sk

SMER – Sociálna demokracia

Volebné číslo strany: **17**

www.strana-smer.sk

MOST – HÍD

Volebné číslo strany: **18**

www.most-hid.sk

Záver

Na Slovensku sa hovorí o veľmi nízkom záujme prvovoličov a mladých voličov o slovenskú politiku a voľby. Mladí voliči sa odvolávajú na nedostatok informácií, ktoré by im pomohli pri rozhodovaní.

Cieľom tejto publikácie bolo teda tieto informácie doplniť a motivovať Teba, milý prvovolič a mladý volič, k rozhodnutiu zaujať aktívny postoj k veciam verejným.

Veríme, že publikácia „Podme voliť!“ bola pre Teba nielen príjemným čítaním, ale i doplnením potrebných informácií k problematike volieb.

Tak nezabudni -12.6.2010 - Ty tiež môžeš prispieť k tomu, kto bude zvolený. Skús aj Ty urobiť niečo pre to, aby si mohol žiť spokojnejšie na Slovensku.

Kde nájdeš ďalšie užitočné informácie o mládežníckej politike

www.iuventa.sk

IUVENTA je štátna inštitúcia, priamo riadená Ministerstvom školstva SR. Zameriava sa na prácu s mládežou mimo školy a rodiny a mládežnícku politiku na Slovensku aj mimo neho. Nájdeš tu užitočné informácie o dobrovoľníctve, o podpore práce s mládežou a mnohé ďalšie.

www.mladez.sk

Stránka Rady mládeže Slovenska, kde môžeš získať zaujímavé informácie o tom, ako funguje mládežnícka politika, taktiež nové výzvy a príležitosti realizovať sa v mnohých oblastiach mládežníckej politiky, ale aj rôzne pozvánky na akcie a ponuky pracovných príležitostí v oblasti mládežníckej politiky.

www.vyskummladeze.sk

Na tejto stránke nájdeš informácie o rôznych prieskumných akciách o živote mladej generácie v slovenskej spoločnosti. Nachádza sa tu rozsiahly archív dát z výskumov, ktoré uskutočnili mladí ľudia ako súčasť svojej vysokoškolskej kvalifikácie, alebo ako súčasť svojej činnosti v systéme práce s mládežou na Slovensku.

www.icm.sk

Informačné centrum mladých. Môžeš tu nájsť potrebné informácie o vzdelávaní na Slovensku i v zahraničí, o ponuke práce, či možnosti cestovania. Ak máš záujem o rôzne akcie, práve tu nájdeš pozvánky na podujatia, či rôzne mládežnícke výmeny.

Katedra politológie
Filozofickej fakulty UCM v Trnave
<http://ff.ucm.sk/Slovensky/Katedry/politologia/>

Publikácia vznikla ako výsledok projektu „PRVOVOLIČI „
podporeného odborom mládeže MŠ SR a IUVENTA- Slovenským
inštitútom mládeže

V tejto publikácii sú použité výpovede respondentov z výskumu Prvovoliči, ktorý realizovali
E.Podoláková a J.Mihalik z Katedry politológie UCM v Trnave. Výsledky nájdete na
www.vyskummladeze.sk

Autori publikácie: Bc. D. Gáborová, prof. L. Macháček
Recenzenti: **PhDr. P. Horváth, PhD, PhDr. R. Štefančík, Mpol.**
Foto z projektu www.sepeu.sk doc. M. Čáky

POĎME VOLIŤ - AJ TY MÁŠ PRÁVO VOLIŤ, KP FF UCM, Trnava 2010, s.34